Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U100002

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-01-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гоменюк Ольга Ярославівна

2. Homeniuk Olha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-12-2020

Спеціальність за освітою: «Мова та література (англійська)»

Місце роботи здобувача: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.053.003

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Код за ЄДРПОУ: 02125544

Місцезнаходження: вул. М. Кривоноса, буд. 2, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 14.09.25, 16.31.51

Тема дисертації:

1. "Розвиток методики навчання германських мов на Буковині (перша половина XX ст.)"

2. "The Development of Germanic Languages Teaching Methods in Bukovyna (the First Half of the XX Century)"

Реферат/анотація:

1. Об’єктом дослідження є теорія і практика навчання германських мов на Буковині (перша половина XX ст.). Мета роботи полягає в обґрунтуванні періодизації розвитку методики навчання германських мов на Буковині в першій половині XX століття, виявленні етапів та особливостей розвитку шляхом здійснення ретроспективного та системно-концептуального аналізу. Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше в методиці навчання іноземних мов проведено комплексне дослідження розвитку методики навчання германських мов на Буковині у 1918–1940 рр.; охарактеризовано історико-соціальні та освітньо-організаційні передумови розвитку методики навчання германських мов; визначено й обґрунтовано періодизацію методики навчання германських мов; описано процес навчання германських мов; визначено та уточнено

методичні підходи, принципи, методи навчання германських мов на Буковині у розглядуваний період; до наукового обігу введено маловідомі і невідомі архівні документи, історичні факти, пов'язані з розвитком методики навчання германських мов на Буковині (перша половина XX ст.). Подальшого розвитку набули систематизація джерельної бази дослідження за хронологічним підходом та аналіз розвитку методики навчання германських мов у різних типах шкіл Буковини (1918–1940 рр.). Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у створенні навчальної програми спецкурсу „Методика навчання германських мов на Буковині (1918–1940 рр.): теорія і практика"; укладанні навчального посібника „Практикум з методики навчання германських мов на Буковині (перша половина XX ст.)", призначеного для студентів, які навчаються у закладах вищої освіти III–IV рівнів акредитації за спеціальностями: Середня освіта (Мова і література (німецька); Мова і література (англійська)), Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно); Німецька мова і література; Англійська мова і література). Матеріали дисертації можуть бути використані при викладанні навчальних курсів на факультетах післядипломної освіти вчителів німецької та англійської мов, у наукових пошуках студентів, магістрантів та аспірантів. У першому розділі окреслено методологічну основу роботи, проаналізовано джерельну базу та обґрунтовано підходи до визначення етапів розвитку методики навчання германських мов на Буковині (1918–1940 рр.). Дослідження здійснено з використанням підходів, принципів і методів двох рівнів: загальнонаукового і конкретно наукового. У другому розділі охарактеризовано перший етап (1918–1932 рр.) становлення методики навчання германських мов на Буковині. У цей час відбулося приєднання Буковини до Румунії, що призвело до політичних, економічних, територіальних та культурних змін регіону. Встановлено, що у досліджуваний відрізок часу існували аналітичні програми, навчальні плани та щорічні звіти. Мета навчання німецької та англійської мов – сформувати вміння правильного й вільного висловлювання в усній і письмовій формах, а також виразного читання текстів. Досліджено, що підручники з німецької та англійської мов були трьох типів: підручники, які включали тексти, різні вправи та завдання; хрестоматії для читання, до яких входили уривки різножанрової художньої літератури відомих письменників; підручники з ведення торговельної кореспонденції, що містили зразки листів комерційного змісту. У результаті аналізу навчальних програм та підручників доведено, що навчання германських мов на Буковині у період 1918–1932 рр. відбувалося на концептуально-методичних засадах прямого методу. Виникнення нового методу було пов'язано з розвитком суміжних із методикою наук: мовознавства, психології, лінгвістичної школи новограматиків. Реалізація прямого методу ґрунтувалася на мовленнєвому й культурологічному підходах, із дотриманням основних дидактичних і методичних принципів. У третьому розділі описано другий етап (1932–1940 рр.), який характеризувався розвитком методики навчання германських мов на Буковині. Цей період відзначився проведенням реформ у галузі освіти, спрямованих на розвиток і вдосконалення системи освіти. У процесі навчання звертали увагу на розумові здібності, нахили та зацікавлення учнів. Встановлено, що у віднайдених навчальних програмах з іноземних мов подано нову мету навчання – вміти усно та письмово висловлювати свої думки, читати й перекладати тексти іноземною мовою. Розглянуті підручники другого етапу поділено на дві групи: підручники, які включали тексти, фонетичний, лексичний і граматичний матеріал та вправи; хрестоматії для читання, до яких входили твори художньої літератури, біографії відомих письменників, уривки з галузі природничих та філологічних наук та завдання до змісту прочитаного. Проаналізовані навчальні програми та підручники з німецької та англійської мов засвідчили використання змішаного методу навчання, що зумовлювалося поєднанням положень прямого та перекладних методів.

2. The object of the research is the theory and practice of Germanic languages teaching in Bukovyna (the first half of the XX century). The aim of the research is to substantiate the periodization of the development of Germanic languages teaching methods in Bukovyna in the first half of the XX century, to identify the stages and features of the development through retrospective and system-conceptual analysis. The scientific novelty of the research lies in a comprehensive study of the development of Germanic languages teaching methods in Bukovyna in 1918–1940. The paper describes historical-social and educational-organizational preconditions of the development of Germanic languages teaching methods; determines and substantiates the periodization of Germanic languages teaching methods; reveals the Germanic languages teaching process; specifies methodical approaches, principles,

methods of Germanic languages teaching in Bukovyna during the period under studies. Little-known and unknown archival documents, historical facts, related to the development of Germanic languages teaching methods in Bukovyna (the first half of the XX century) have been introduced into scientific circulation. The systematization of the research source base, with due regard of the chronological approach and the analysis of the development of Germanic languages teaching methods in different types of schools in Bukovyna (1918–1940), has been further developed. The practical significance of the obtained results includes a curriculum design of the course „Methods of Teaching Germanic Languages in Bukovyna (1918–1940): Theory and Practice"; developing a manual „Germanic Languages Teaching Methods in Bukovyna (the First Half of the XX Century)" for students studying at high schools of III–IV accreditation levels in the specialties: Secondary Education (Language and Literature (German); Language and Literature (English)), Philology (Germanic Languages and Literature (including translation); German Language and Literature; English Language and Literature). The dissertation materials can be used in teaching courses at the departments of postgraduate education of German and English teachers, and in students', undergraduates' and graduate students' research. The first section deals with the analysis of the methodological fundamentals and the source base of the research. The approaches to the stages that determine the development of Germanic languages teaching methods in Bukovyna (1918–1940) have been substantiated. The research was carried out with the help of the approaches, principles, and methods of two levels: general-scientific and specific-scientific. The second section outlines the formation of Germanic languages teaching methods in Bukovyna. At this time, Bukovyna joined Romania, which led to political, economic, territorial and cultural changes in the area. It has been ascertained that the period under studies was marked with the prevalence of analytical programs, curricula, and annual reports. According to the discovered curricula, foreign language teaching aimed to teach the pupils to speak and express themselves in a written form, to develop reading skills. The investigation reveals that the textbooks in German and English were divided into three groups: books including texts, various exercises and tasks; readers containing the excerpts from various genres of fiction by famous writers; textbooks on trade correspondence representing letters samples of commercial content. The analysis of numerous curricula and textbooks enables us to verify that Germanic languages teaching in Bukovyna during the period of 1918–1932 took place on conceptual and methodical basis of the direct method. The implementation of the direct method was carried out on the basis of speech and cultural approaches, with the basic didactic and methodological principles. The third section describes the period of the development of Germanic languages teaching methods in Bukovyna. This stage was characterized by education reforms aimed at developing and improving the education system. The pupils' mental abilities, skills, and interests were taken into consideration in the process of foreign language teaching. In addition, there has been determined a new purpose of foreign language teaching. It was stated in the curricula and enabled students to speak and express their thoughts in a written form, to read and translate foreign texts. The textbooks of the second stage were divided into two groups: textbooks including texts, phonetic, lexical, grammatical material, and exercises; readers containing fiction, biographies of famous writers, excerpts from texts in the field of natural and philological sciences, and tasks.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лабінська Богдана Ігорівна

2. Лабінська Богдана Ігорівна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Микитенко Наталія Олександрівна

2. Mykytenko Nataliia O.

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.02, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Черниш Валентина Василівна

2. Chernysh Valentyna Vasylivna

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дацків Ольга Павлівна
2. Datskiv Olha Pavlivna

Кваліфікація: к. філол. н., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сокол Мар'яна Олегівна
2. Sokol Mariana

Кваліфікація: д. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Задорожна Ірина Павлівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Задорожна Ірина Павлівна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.